

Mustafa Haki COŞKUN
Genel Müdür V.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İLE
KARADAĞ
ARASINDA
SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ (bundan sonra "Akit Devletler" olarak anılacaktır) iki devlet arasında sosyal güvenlik alanındaki ilişkileri düzenlemek amacıyla aşağıdaki konularda mutabık kalmışlardır.

I. BÖLÜM GENEL HÜKÜMLER

Madde 1 Terimlerin Tanımı

(1) Bu Anlaşmada yer alan terimler aşağıdaki anlamlarda kullanılmıştır:

1. Ülke:

Türkiye bakımından Türkiye Cumhuriyeti,
Karadağ bakımından Karadağ,

2. Mevzuat: Bu Anlaşmanın 2 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen sosyal güvenlik alanıyla ilgili kanun, tüzük ve yönetmelikler,

3. Yetkili Makam:

Türkiye Cumhuriyeti bakımından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı,
Karadağ bakımından yetkili Bakanlıklar,

4. Yetkili Kurum: Bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen mevzuatların uygulamasından ve yardımları sağlamaktan sorumlu olan sigorta kurumu,

5. Kurum: Bu Anlaşmanın 2 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen mevzuatları uygulamakla görevli kurum ve/veya kuruluş,

6. Sigortalı: Bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen mevzuatların uygulandığı veya uygulanmış olduğu şahıs,

7. Sigortalılık Süresi: Bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen mevzuatlara göre sigorta primi ödenmiş ya da ödenmiş sayılan süre,

8. Yardım: Bu Anlaşmada aksine bir hüküm bulunmadıkça, kamu fonlarından sağlanan bütün ek ödemeler ile her türlü zamlar, yeniden değerlendirme ve ek ödenekleri de içine alan bütün yardımlar ve aylıklar,

9. İkamet: Sürekli ikamet,

10. Bulunma: Geçici ikamet,

11. Aile Bireyi: Yetkili Kurumca uygulanan mevzuata göre aile bireyi olarak tanımlanan veya öyle kabul edilen kimseler,

12. Yararlanıcı: Akit Devletlerin mevzuatlarına göre tanımlanan veya öyle kabul edilen kimseler,

13. Hak Sahibi: Akit Devletlerin mevzuatlarına göre hak sahibi olarak tanımlanan veya öyle kabul edilen kimseler.

(2) Bu Anlaşmada tanımlanmayan her bir terim, Akit Devletlerin mevzuatlarında hangi anlamda kullanılmış ise, o anlamı ifade eder.

Madde 2 **Maddi Uygulama Alanı**

(1) Bu Anlaşma aşağıdaki mevzuatlara uygulanır:

Türkiye Cumhuriyeti bakımından;

1. Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar açısından malullük, yaşlılık, ölüm, iş kazası ve meslek hastalıkları, işsizlik sigortası ile genel sağlık sigortası kapsamında hastalık ve analık sigortası,
2. Hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar açısından malullük, yaşlılık, ölüm, iş kazası ve meslek hastalıkları ile genel sağlık sigortası kapsamında hastalık ve analık sigortası,
3. Kamu idarelerinde çalışanlar açısından malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile genel sağlık sigortası kapsamında hastalık ve analık sigortası,
4. 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun geçici 20 inci maddesinde belirtilen sandıklarda çalışanlar açısından malullük, yaşlılık, ölüm, iş kazası ve meslek hastalıkları, işsizlik sigortası ile genel sağlık sigortası kapsamında hastalık ve analık sigortası,

Karadağ bakımından;

1. Sağlık Sigortası, Sağlık Koruması ve Analık,
2. Emeklilik Sigortası, Maluliyet Sigortası (yaşlılık, malullük, ölüm),
3. İş Kazası, Meslek Hastalıkları,
4. İşsizlik durumunda verilen ücretler (yardım),
5. Çocuk Yardımı.

(2) Bu Anlaşma bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen mevzuatı değiştiren, yeniden düzenleyen veya bu mevzuat yerine geçen ya da bu mevzuata ek hükümler getiren her türlü mevzuata da uygulanır.

(3) Bu Anlaşmanın yeni bir sosyal güvenlik rejimine veya yeni bir sosyal sigorta koluna dair mevzuata uygulanması, Akit Devletler arasında bu amaçla yeni bir anlaşma imzalanması yolu ile gerçekleştirilir.

Madde 3
Kişisel Uygulama Alanı

Bu Anlaşma hükümleri, her iki Akit Devletin mevzuatından birine veya her ikisine evvelce tabi olmuş bulunan veya Akit Devletlerden birinin mevzuatına halen tabi olan kişiler ve bunların aile bireyleri ile hak sahiplerine uygulanır.

Madde 4
İşlem Eşitliği

Bu Anlaşmada aksine bir hüküm yoksa, Akit Devletlerden birinin ülkesinde oturan ve kendilerine bu Anlaşma hükümleri uygulanan kimseler, oturdukları Akit Devletin mevzuatının sağladığı haklardan, o ülkenin vatandaşları ile aynı koşullar dahilinde yararlanırlar.

Madde 5
Yardımların İhracı

(1) Bu Anlaşmada aksine bir hüküm yoksa, ödemedен sorumlu Akit Devletin mevzuatına göre hak kazanılan yardımlar, bu Anlaşmanın 3 üncü maddesi kapsamında bulunan kimselere, diğer Akit Devlette oturmaları halinde de aynı oranda ödenir. Bunların üçüncü bir ülkede oturmaları halinde yardımlar, ödemedен sorumlu Akit Devletin mevzuatına uygun olarak ödenir.

(2) Bu maddenin birinci fıkraya hükümleri;

Türkiye bakımından; aylıklara ek olarak ödenen her türlü zamma ve genel bütçeden karşılanan ödeneklere,

Karadağ bakımından; en düşük emekli aylığına ek olarak ödenen yardımlara uygulanmaz.

II. BÖLÜM
UYGULANACAK MEVZUATLA İLGİLİ HÜKÜMLER

Madde 6
Genel Hükümler

Bu Anlaşmada aksine bir hüküm yoksa;

(1) Bir Akit Devlette ücretli çalışanlar veya faaliyetini bir Akit Devlette icra eden bağımsız çalışanlar, bu çalışmaları ile ilgili olarak, kendilerinin diğer Akit Devlette oturmaları ya da işverenin veya işverenin işyeri merkezinin diğer Akit Devlette bulunması halinde dahi çalıştıkları Akit Devletin mevzuatına tabi olur.

(2) Akit Devletlerden birinin memurları veya benzeri personeli kendilerini çalıştıran idarenin bağlı olduğu Akit Devletin mevzuatına tabi olurlar.

(3) Bir işyerinin merkezinin bulunduğu devlet dışındaki Akit Devlette bir şube veya daimi temsilciliği tarafından çalıştırılan kimse, bu şube veya daimi temsilciliğin bulunduğu Akit Devletin mevzuatına tabi olur.

Madde 7 **Geçici Görevlendirme**

Akit Devletlerden birinin ülkesinde istihdam edilen kişi, işvereni tarafından belirli bir işin ifası için diğer Akit Devlete geçici görevli olarak gönderilirse, bu kimse aynı işverenin ücretli çalışanı sıfatını koruduğu takdirde, 24 ayı geçmemek koşulu ile birinci Akit Devlet mevzuatına tabi olur; Akit Devletlerden birinin ülkesinde bir mesleki faaliyet icra eden bağımsız çalışan, faaliyetini geçici olarak diğer Akit Devlette gerçekleştirmek amacı ile bu devlete gittiği takdirde, 24 aya kadar birinci Akit Devletin mevzuatına tabi olur. Her iki durumda, her iki Akit Devletin yetkili makamlarının önceden onayıyla bu süre toplam 60 ayı geçmemek kaydıyla uzatılabilir.

Madde 8 **Uluslararası Taşımacılık İşletmeleri Personeli**

Bir işyerinin, başkası hesabına veya kendi adına karayolu, demiryolu, havayolu ya da denizyolu ile uluslararası yolcu veya mal taşımacılığı yapan ve işyeri merkezi diğer Akit Devlette bulunan, dolaşan veya sefer yapan personelinden olan bir kimse, bu Devletin mevzuatına tabi olur.

Madde 9 **Gemi Mürettebatı ve Gemide Çalışanlar**

(1) Akit Devletlerden birinin bayrağını taşıyan gemide çalışan bir kimse, bu Akit Devletin mevzuatına tabi olur.

(2) Akit Devletlerden birinin limanında veya karasularında istihdam edilen ve gemi mürettebatından olmayan bir kimse, diğer Akit Devletin bayrağını taşıyan bir geminin yükleme, boşaltma veya tamir işlerinde çalışır ya da bu işlere nezaret ederse, hakkında limanın veya karasularının bulunduğu Akit Devletin mevzuatı uygulanır.

(3) Akit Devletlerden birinin bayrağını taşıyan bir gemide bir faaliyet icra eden ve bu faaliyet için kendisine işyeri merkezi veya ikametgahı diğer Akit Devlette bulunan bir müessese veya kimse tarafından ücret ödenen kimse, ikinci devletin mevzuatına, o devletin ülkesinde oturuyorsa tabi olur; ücreti ödeyen müessese veya kimse anılan mevzuatın uygulanmasında işveren sayılır.

Madde 10
Diplomatik Misyonlar ve Konsolosluklar

- (1) Akit Devletlerden birinin diplomatik misyonlarında veya konsolosluklarında çalışan diplomatlar ve diğer kişiler, gönderen devletin mevzuatına tabi olurlar.
- (2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen hizmet personeli mahallinden istihdam edilmiş ise, bulunulan devletin mevzuatına tabi olurlar. Ancak, bu kişiler istihdam eden devletin vatandaşı iseler, işe alındıkları tarihi takip eden üç ay içerisinde, istihdam eden devletin mevzuatının uygulanmasını tercih edebilirler.
- (3) Bu maddenin birinci ve 2 nci fıkraları kapsamında olmayanlar hakkında kabul eden ülkenin mevzuatı uygulanır.

Madde 11
İstisnalar

Akit Devletlerin yetkili makamları, bir kişi veya kişi grupları hakkında uygulanacak mevzuat bakımından bu Anlaşmanın 7 ila 10 uncu maddelerine istisna teşkil eden hükümler üzerinde anlaşabilirler.

III. BÖLÜM
ÖZEL HÜKÜMLER

1. KISIM
HASTALIK VE ANALIK

Madde 12
Sigortalık Sürelerinin Birleştirilmesi

- (1) Akit Devletlerden birinin mevzuatına göre yardımlardan yararlanmak için belirli sigortalılık sürelerinin tamamlanmış olması gerekiyorsa, bu devletin Yetkili Kurumu, diğer Akit Devletin mevzuatına tabi olarak geçmiş olan sigortalılık sürelerini, aynı zamana rastlamamak koşulu ile kendi mevzuatına göre geçmiş gibi değerlendirir.
- (2) Hastalık ve analık günlük ödenekleri ile ilgili olarak, bu maddenin birinci fıkrasında sözü edilen süre birleşimi, ancak ilgilinin yardım talebinde bulunduğu Akit Devlette sigortalı ise yapılır.

Madde 13
Diğer Akit Devlette Çalışma veya Bulunma Halinde
Sağlık Yardımlarından Yararlanma

(1) Bu Anlaşma'nın 7 nci ve 10 uncu maddelerinde bahsedilen kişi ve aile bireyleri, durumları tıbbi tedaviyi gerektirdiği hallerde, diğer Akit Devletteki kurum mevzuatına uygun olarak Yetkili Kurumun hesabına hastalık ve analık sigortası yardımlarına hak kazanırlar.

(2) Türkiye bakımından bu maddenin birinci fıkrasının hükümleri diplomatlarına ve memurlarına uygulanmayacaktır.

(3) Akit Devletlerden birinin mevzuatına göre yardımlara hak kazanan sigortalı kişiler ve aile bireyleri, diğer Akit Devlette buldukları sırada durumları acil tıbbi tedaviyi gerektirdiği hallerde Yetkili Kurum hesabına yardımlara hak kazanırlar.

(4) Akit Devletlerden birinin mevzuatına göre sigortalı olarak çalışan kimseler ile yanlarında ikamet eden aile bireyleri, Akit Devlet kurumunca sağlanan hastalık veya analık sigortası yardımlarından yararlanmakta iken ikametlerini diğer Akit Devlete nakletmeleri halinde bu yardımlardan yararlanmaya devam ederler. Ancak ilgili, ülkesine dönmeye önce Yetkili Kurumun iznini almak zorundadır. İzin talebi, ilgilinin sağlık durumunun ülkesine dönmeye uygun olmadığı hakkında rapor verilmesi halinde ret olunur.

(5) 4 üncü fıkrada belirtilen izin elde olmayan sebeplerden dolayı önceden alınmamış ise, Yetkili Kurumca bu izin sonradan da verilebilir.

(6) Yardımlara hak kazanılıp kazanılmadığı, yardımların süresi ve yardımlardan yararlanacak aile bireyleri sigortalının tabi olduğu Akit Devlet mevzuatına göre; yardımların kapsamı ve ifa şekli ise, yardımlardan yararlanacak kimsenin bulunduğu Akit Devlet mevzuatına göre belirlenir.

Madde 14
Sigortalının Diğer Akit Devlette İkamet Eden Aile Bireylerinin
Sağlık Yardımlarına Hak Kazanmaları

(1) Sigortalı bulunduğu ülke mevzuatına göre sağlık yardımına hak kazanmış olan şahsın diğer Akit Devlette ikamet eden aile bireyleri, ikamet ettikleri Akit Devletin mevzuatına göre sağlık yardımlarına hak kazanmamış olmaları koşulu ile ikamet ettikleri Akit Devletin mevzuatına göre belirlenmiş olan yardımlardan yararlanırlar. Sağlık yardımı giderleri sigortalının aile bireylerinin sigortalı üzerinden sigortalandıkları Yetkili Kurum tarafından karşılanır.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında sözü edilen aile bireyleri, Yetkili Kurumun bulunduğu Akit Devlete geçici olarak gittiklerinde veya ikametlerini naklettiklerinde bu Akit Devlet mevzuatına göre sağlık yardımlarından yararlanırlar.

(3) Yardımlara hak kazanılıp kazanılmadığı, yardımların süresi ve yardımlardan yararlanacak aile bireyleri sigortalının tabi olduğu Akit Devlet mevzuatına göre; yardımların kapsamı ve ifa şekli ise, yardımlardan yararlanacak kimsenin bulunduğu Akit Devlet mevzuatına göre belirlenir.

Madde 15

Aylık Sahiplerinin ve Aile Bireylerinin Sağlık Yardımları

(1) Her iki Akit Devletin mevzuatına göre ödenmesi gereken aylıklardan yararlanan aylık sahibi ve aile bireyleri, sağlık yardımlarından ikamet ettikleri Akit Devletin mevzuatına göre yararlanır.

(2) Akit Devletlerden birinin mevzuatına göre aylık alan ve diğer Akit Devlette ikamet eden aylık sahibi ve aile bireyleri, aylığa o Akit Devlette uygulanan mevzuata göre hak kazanmış gibi sağlık yardımları Yetkili Kurumun hesabına olacak şekilde o Akit Devletin mevzuatına tabidirler.

Yardımlara hak kazanılıp kazanılmadığı, yardımların süresi ve yardımlardan yararlanacak aile bireyleri sigortalının tabi olduğu Akit Devlet mevzuatına göre; yardımların kapsamı ve ifa şekli ise, yardımlardan yararlanacak kimsenin bulunduğu Akit Devlet mevzuatına göre belirlenir.

(3) Bir Akit Devlette ikamet eden, diğer Akit Devlette bulunduğu sırada durumu acil tıbbi yardım yapılmasını gerektiren bir aylık sahibi ve aile bireyleri, bu maddenin 2 nci fıkrasına istinaden, o Akit Devlette uygulanan mevzuata göre ve o Akit Devletin hesabına yardım alma hakkına sahiptir.

(4) Bir Akit Devlet mevzuatına göre aylık alan aylık sahipleri ve aile bireyleri diğer Akit Devlette buldukları sırada durumları acil tıbbi yardım yapılmasını gerektirdiği hallerde ilgili oldukları kurumun hesabına sağlık yardımı alırlar.

Madde 16

Ortopedik Cihazlar, Protezler ve Büyük Masraf Gerektiren Diğer Sağlık Yardımları

Ortopedik cihazlar, protezler ve büyük masraf gerektiren diğer sağlık yardımları, acil haller dışında, Yetkili Kurumun iznine bağlıdır. Bu tür yardımların listesine, İdari Anlaşmanın ekinde yer verilecektir.

Madde 17

Nakdi Yardımlar

(1) Nakdi yardımlar Yetkili Kurumun kendi uyguladığı mevzuata göre ödenir.

(2) Bir Akit Devletin mevzuatına göre nakdi yardımların tutarı, aile bireylerinin sayısına bağlı ise, Yetkili Kurum, diğer Akit Devlette oturan aile bireylerini de dikkate alır.

Madde 18
Gider İadesi

Yetkili Kurum, diğerk Akit Devletin Yetkili Kurumuna 13 üncü, 14 üncü, 15 inci, 16 ncı ve 24 üncü maddelere istinaden sağlanan yardımlar için, İdari Anlaşma ile belirlenecek usul ve esaslara göre sağlık yardımları masraflarını geri öder.

2. KISIM
YAŞLILIK, MALULLÜK VE ÖLÜM

Madde 19
Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

(1) Akit Devletlerden birinin mevzuatına göre yardımlardan yararlanma hakkı bir sigortalılık süresinin tamamlanmış olması koşuluna bağlı ise, bu mevzuatı uygulayan kurum, gerekiyorsa, diğerk Akit Devletin mevzuatına tabi olarak geçen sigortalılık sürelerini aynı zamana rastlamamak kaydı ile kendi mevzuatına göre geçmiş süreler gibi değerlendirir.

(2) İlgilinin, bu maddenin birinci fıkrasının uygulanması sonucu yardıma hak kazanamadığı durumlarda, Yetkili Kurumlar sigortalılık sürelerinin birleştirilmesini öngören sosyal güvenlik anlaşması imzalamış buldukları üçüncü bir ülkedeki sigortalılık sürelerini de, aynı zamana rastlamamak koşulu ile birleştirirler.

(3) Akit Devletlerden birinin mevzuatına göre yardımlardan yararlanma hakkı, bir özel rejim kapsamında, bir meslekte veya belirli bir meslekte ya da belirli bir sürenin tamamlanmasına bağlı ise, sadece ilgili rejim kapsamında geçen süreler veya böyle bir rejimin olmaması durumunda aynı meslekte veya aynı işte tamamlanmış süreler, eğer uygunsa diğerk Akit Devlet mevzuatı kapsamında bir yardım hakkının belirlenmesinde dikkate alınır.

(4) Türk mevzuatına göre prim veya kesenek ödenmiş sürelerden bir ay 30 gün, bir yıl ise 360 gün olarak kabul edilir.

Madde 20
Bir Yıldan Az Sigortalılık Süresi

(1) Bir Akit Devletin mevzuatına göre tamamlanan sigortalılık sürelerinin toplamı 12 aydan az ise, bu mevzuata göre sadece bu sigortalılık süresine bağlı yardım hakkı olması durumu hariç, yardım sağlanmaz.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasına istinaden bir Akit Devletin Yetkili Kurumu, yardım hakkının kazanılması, korunması, yeniden kazanılması ve gerçek tutarının belirlenmesi için sözü edilen süreleri kendi mevzuatına tabi geçmiş süreler olarak kabul eder.

Madde 21
Nakdi Yardımların Hesaplanması

(1) Akit Devletlerden birinin mevzuatına göre yardımlardan yararlanma hakkı bu Anlaşmanın 19 uncu madde hükmü uygulanmaksızın kazanılıyorsa, bu Akit Devletin Yetkili Kurumu, ödenmesi gereken yardım miktarını yalnız kendi mevzuatına göre geçen sigortalılık sürelerini dikkate alarak belirler.

(2) İlgili kimse Akit Devletlerden birinin mevzuatına göre yardımlara ancak bu Anlaşmanın 19 uncu madde hükümlerinin uygulanması suretiyle hak kazanıyor ise, bu devletin Yetkili Kurumu yardımları aşağıda belirtildiği şekilde hesaplar;

1. Yetkili Kurum, her iki Akit Devletin mevzuatlarına göre geçen bütün sigortalılık sürelerini yalnız kendisinin uyguladığı mevzuata göre geçmiş gibi değerlendirerek nazari miktarı hesaplar.

2. Yukarıda bahsedildiği şekilde hesaplanan miktar üzerinden, yardımın gerçek miktarını, yardımın hesabında dikkate alınan sürelerden sadece kendi mevzuatına göre tamamlanan aylığa esas sürelerin toplam aylığa esas sürelerle oranı olarak belirler.

(3) Bir Akit Devletin mevzuatına istinaden yapılan yardımlar, o devletin mevzuatına göre kazançlar, ödenen primler veya sigorta matrahı esas alınarak hesaplanıyor ise, Yetkili Kurum sadece kendi mevzuatına göre kazançları, ödenen primleri veya sigorta matrahını dikkate alır.

Madde 22
Yardımların Azaltılması, Durdurulması ve Kesilmesi

(1) Bu Anlaşmanın uygulandığı kişilerin her iki Akit Devlet Yetkili Kurumlarından eşzamanlı yardımlar almaları halinde, bunlara her iki Akit Devletin yardımın azaltılması, durdurulması veya iptaline ilişkin mevzuat hükümleri uygulanmaz.

(2) Türkiye bakımından bağlanan aylıklar, diğer Akit Devlette çalışma halinde mevzuata uygun olarak kesilir.

3. KISIM
ÖLÜM YARDIMI

Madde 23
Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi ve Ölüm Yardımlarının Ödenmesi

(1) Akit Devletlerden birinin mevzuatına göre ölüm yardımlarından yararlanmak için bir sigortalılık süresinin tamamlanmış olması gerekiyorsa, Yetkili Kurum, bu yardımların hesaplanmasında, diğer Akit Devlette geçen süreleri, aynı zamana rastlamamak kaydı ile kendi ülkesinde geçmiş gibi dikkate alır.

(2) Akit Devletlerden birinin mevzuatına göre sigortalı bulunan bir kimse, diğler Akit Devlette öldüğü takdirde, sigortalı olduğı Akit Devlette ölmüş gibi kabul edilir ve hak sahipleri ölüm yardımına hak kazanır.

(3) Her iki Akit Devletin mevzuatına göre ölüm yardımından yararlanma hakkı bulunuyorsa, sadece ölen kişinin daimi ikamet ettiği Akit Devletin mevzuatı uygulanır.

4. KISIM

İŞ KAZALARI VE MESLEK HASTALIKLARI

Madde 24

Tıbbi Yardımlar

(1) Akit Devletlerden birinin mevzuatına göre iş kazası veya meslek hastalığı yardımlarından yararlanma hakkı bulunan ve diğler Akit Devlette ikamet eden veya bulunan kimse, ikamet ettiği veya bulunduğı devletin mevzuatına göre Yetkili Kurum hesabına sağlık yardımlarından yararlanır.

(2) Protez, ortopedik cihazlar ve büyük masraf gerektiren diğler sağlık yardımları için, bu Anlaşmanın 16 ncı maddesinin hükümleri uygulanır.

(3) Bu maddenin birinci fıkrasına istinaden meydana gelen masrafların iadesi için bu Anlaşmanın 18 inci maddesinin hükümleri gerekli uyarlamalar yapılarak uygulanır.

Madde 25

Meslek Hastalıkları

(1) Akit Devletlerden birinin mevzuatına göre meslek hastalığı yardımlarından yararlanma hakkı, hastalığın ilk kez bu ülkenin kendi topraklarında meydana gelmiş olması koşuluna bağılı bulunuyorsa, bu koşul, bu hastalığın ilk kez diğler Akit Devlette meydana gelmiş olması halinde de yerine getirilmiş sayılır.

(2) Bir Akit Devletin mevzuatına göre meslek hastalığı halinde yardıma hak kazanılması, mesleğin bu tür bir hastalığa yol açabileceğı kadar süre yapılması koşuluna bağılı ise, Akit Devletin Yetkili Kurumu, gerekli hallerde diğler Akit Devletin mevzuatına göre bu meslekte geçen süreyi de dikkate alır.

Madde 26

Nakdi Yardımlar

(1) Her iki Akit Devletin mevzuatına göre iş kazası veya meslek hastalığı halinde nakdi yardım hakkı doğuyorsa, yardım, sadece iş kazası veya meslek hastalığının meydana gelmesine sebep olan faaliyetin en son gerçekleştiğı Akit Devletin mevzuatına tabi olarak yapılır.

(2) Akit Devletlerden birinin mevzuatına uygun olarak meslek hastalığı yardımı yapılmış sigortalı şahıs, diğer Akit Devlette ikamet ettiği sürede bu hastalığı ağırlaşır ve ikinci Akit Devletin mevzuatına göre anılan hastalığa neden olacak veya hastalığı ağırlaştıracak bir faaliyet icra etmemişse, birinci Akit Devletin Yetkili Kurumu, uyguladığı mevzuat hükümlerine göre ağırlaşmayı nazara alarak yardım giderlerini üstlenmek zorundadır. Sigortalı şahıs böyle bir faaliyeti ikinci Akit Devletin mevzuatına göre icra etmişse, birinci Akit Devletin Yetkili Kurumu, yardım giderlerini, ağırlaşmayı nazara almaksızın uyguladığı mevzuata göre üstlenmek zorundadır; ikinci Akit Devletin Yetkili Kurumu ise kendi mevzuatına göre ilgilinin ağırlaşmadan sonraki durumuna göre hesaplanacak yardım miktarı ile ağırlaşmadan önce ödenmesi gereken yardım miktarı arasındaki farkı öder.

5. KISIM İŞSİZLİK YARDIMLARI

Madde 27 Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

(1) Akit Devletlerden birinin mevzuatına göre yardımlardan yararlanma hakkı sigortalılık sürelerinin tamamlanması koşuluna bağlı bulunuyorsa, bu devletin Yetkili Kurumu, diğer Akit Devletin mevzuatına tabi olarak geçen sigortalılık sürelerini aynı zamana rastlamamak koşulu ile değerlendirir.

(2) Yardımların miktarı, süresi ve ödeme şekli Yetkili Kurumun uyguladığı mevzuata göre belirlenir.

6. KISIM AİLE YARDIMI - ÇOCUK YARDIMI

Madde 28 Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

(1) Akit Devletlerden birinin mevzuatına göre aile yardımı - çocuk yardımına hak kazanmak için sigortalılık süresinin tamamlanması gerekiyorsa, Yetkili Kurum, diğer Akit Devletin mevzuatına göre geçen sigortalılık sürelerini aynı zamana rastlamamak koşulu ile sanki bu süreler kendi mevzuatına göre geçmiş gibi değerlendirir.

(2) Diğer Akit Devlette ikamet eden çocuklar için aile yardımı - çocuk yardımı hakkı, kişinin sigortalı olduğu Akit Devletin mevzuatına göre çocuklar bu Akit Devlette oturuyorlarmış gibi belirlenir.

(3) Her iki Akit Devletin mevzuatına göre aile yardımlarından - çocuk yardımlarından yararlanma hakkı bulunuyorsa, yardım çocuğun oturduğu Akit Devletin mevzuatına göre ödenir.

IV. BÖLÜM ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde 29 İdari Önlemler ve İşbirliği Usulleri

- (1) Akit Devletlerin yetkili makamları bu Anlaşmanın uygulanması için gerekli idari düzenlemeleri yaparlar.
- (2) Akit Devletlerin yetkili makamları bu Anlaşmanın uygulanmasında alınan önlemler konusunda birbirlerine mümkün olan en kısa zamanda gerekli bilgileri verirler ve bu Anlaşmanın uygulanmasını etkilediği ölçüde ulusal mevzuatlarında yapılan değişiklikleri bildirirler.
- (3) Akit Devletlerin yetkili makamları bu Anlaşmanın uygulanmasını kolaylaştırmak üzere irtibat kurumları belirlerler.
- (4) Bu Anlaşmanın uygulanmasına ilişkin her sorun için Akit Devletlerin yetkili makamları ve kurumları sanki bu sorunlar kendi ulusal yasalarını etkiliyormuş gibi birbirlerine yardımcı olurlar. Bu idari yardımlaşma ticretsiz yapılır.
- (5) Sadece bir Akit Devletin mevzuatının uygulanması çerçevesinde diğer Akit Devlette ikamet eden veya bulunan kişiler için yapılan tıbbi muayene, ikamet edilen veya bulunulan devletin kurumu tarafından, Yetkili Kurumun talebi üzerine ve bu kurumun hesabına yapılır. Her iki Akit Devletin mevzuatının uygulanmasıyla ilgili tıbbi muayeneler ikamet edilen veya bulunulan yerdeki kurumca ve bu kurumun hesabına yapılır.

Madde 30 Kişisel Bilgilerin Korunması

Bu Anlaşma uyarınca bir Akit Devlete, diğer Akit Devlet tarafından hakkında bildirinde bulunulan kişilere ilişkin her nevi bilgi, bu Anlaşmanın uygulanmasında gizlilik değeri taşır ve ancak bu Anlaşmanın ve onun tatbik edildiği mevzuatın uygulanmasında kullanılabilir. Diğer Akit Devlet kendisine iletilen bilgileri açıklamaz.

Madde 31 Resmî Dillerin Kullanılması

- (1) Bu Anlaşmanın uygulanmasında Akit Devletlerin yetkili makamları ve kurumları, kendi resmî dilleri ile haberleşirler.
- (2) Bir talep veya belge diğer Akit Devletin resmî dili ile yazılmış olduğu gerekçesiyle reddedilemez.

Madde 32
Giderlerden ve Tasdikten Başışıklık

(1) Akit Devletlerden birinin mevzuatının uygulanması amacıyla ekli yazılı dosya ve belgeler için uygulanan resim ve harç muafiyeti ya da indirimi, diğer Akit Devletin mevzuatının ya da bu Anlaşmanın uygulanması için sunulan bildirim veya diğer belgeye de uygulanır.

(2) Bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla ibraz edilen herhangi bir kimlik beyanının, belgenin ve bildirim onaylanmasına gerek yoktur.

Madde 33
Yazılı Taleplerin Verilmesi

(1) Bu Anlaşmanın uygulanması çerçevesinde veya Akit Devletlerden birinin mevzuatı uyarınca Akit Devletlerden birinin Yetkili Makamına, Kurumuna veya diğer yetkili bir kuruluşuna yapılan başvurular, verilen beyannameler veya itirazlar diğer Akit Devletin Yetkili Makamına, Kurumuna veya diğer yetkili bir kuruluşuna verilmiş sayılır.

(2) Bu Anlaşmanın uygulanması çerçevesinde Akit Devletlerden birinin mevzuatı uyarınca verilen bir yardım talebi, diğer Akit Devletin mevzuatına göre verilmiş yardım talebi sayılır.

(3) Akit Devletlerden birinin mevzuatına göre bu Akit Devletin Yetkili Makamına, kurumuna veya diğer yetkili bir kuruluşuna yapılması gereken başvurular, verilmesi gereken beyannameler veya itirazlar, aynı süre içerisinde diğer Akit Devletin Yetkili Makam, Kurum veya diğer yetkili bir Kuruluşuna verilebilir.

(4) Bu maddenin 1 ilâ 3 üncü fıkralarında belirtilen durumlarda yukarıda belirtilen kurumlar, başvuruları, beyannameleri veya itirazları diğer Akit Devletin Yetkili Kurumuna doğrudan veya irtibat mercileri aracılığıyla gecikmeksizin iletirler.

Madde 34
Zararın Tazmini

(1) Bir kimse, Akit Devletlerden birinin mevzuatı uyarınca, diğer Akit Devlette meydana gelen bir zarar ziyandan dolayı yardım görmekte ise ve o Akit Devletin mevzuatı uyarınca üçüncü kişilere karşı tazmin hakkı var ise, o zaman bu tazmin hakkı, birinci Akit Devletin mevzuatına göre onun kurumuna geçer.

(2) Aynı zarar ziyan durumundan doğan tazmin hakkı, aynı tür yardımlarla ilgili ise ve bu hak bu maddenin birinci fıkrâ hükmüne uygun olarak her iki Akit Devletin kurumları için de doğuyor ise, üçüncü kişi, tazminatı birinci veya ikinci Akit Devletin kurumuna ödeyebilir. Kurumlar, alınan tazminatı, ödedikleri yardımların oranına göre aralarında paylaşırlar.

Madde 35
Haksız Ödenen Meblağların Geri Alınması

(1) Akit Devletlerden birinin Yetkili Kurumu, yararlanıcıya bu Anlaşma hükümleri çerçevesinde hak ettiği bir meblağı aşan miktarda ödeme yapmışsa, yararlanıcıya müteakıl yardımları ödemekle yükümlü olan diğer Akit Devletin Yetkili Kurumundan haksız olarak ödenen miktarı, bu kimseye ödeyeceği meblağlardan mahsup etmesini talep edebilir. Söz konusu Yetkili Kurum, bu şekilde mahsup ettiği meblağı diğer Akit Devletin kurumuna transfer eder.

(2) Haksız ödenmiş meblağın bu şekilde geri ödenmesinin mümkün olmadığı durumda, aşağıdaki usul uygulanır:

1. Akit Devletlerden birinin kurumu bir kimseye hak ettiğinden fazla bir meblağ ödemişse, bu kurum, uyguladığı mevzuatta öngörülen şartlar ve sınırlar dahilinde, yararlanıcıya yardım sağlamakla yükümlü diğer Akit Devlet kurumundan fazla ödenen meblağı, bu kimseye ödeyeceği meblağlardan mahsup etmesini talep edebilir. Diğer Akit Devlet Yetkili Kurumu, bu haksız ödeme sanki kendisi tarafından yapılmış gibi kesintiyi mevzuatında öngörülen şartlar ve sınırlar dahilinde yapar ve mahsup ettiği meblağı diğer Akit Devlet kurumuna transfer eder.

2. Akit Devletlerden birinin Yetkili Kurumu, yararlanıcıya kendi mevzuatı uyarınca avans ödemişse, diğer Akit Devletin Yetkili Kurumundan, yararlanıcıya aynı süre için mevzuatına göre ödeyeceği meblağlardan, avans tutarını mahsup etmesini talep edebilir. Diğer Akit Devletin Yetkili Kurumu kesintiyi yapar ve söz konusu meblağı talepte bulunan Akit Devlet Yetkili Kurumuna transfer eder.

Madde 36
Ödemelerde Kullanılacak Para Birimi

(1) Bu Anlaşma uyarınca sağlanacak yardımlara ilişkin ödemeler, Yetkili Kurumun ödemeyi yaptığı Akit Devletin para birimi ile yapılır. Bu şekilde yapılan ödeme, Yetkili Kurumu ödeme yükümlülüğünden tümüyle kurtarır.

(2) Bu Anlaşma uyarınca Akit Devletlerden birinin Yetkili Kurumu diğer Akit Devletin kurumunca sağlanan yardımlara ilişkin gider iadesine yönelik meblağları ödemekle yükümlü ise, borç ikinci devletin para birimi ile ifade olunur. Birinci Akit Devletin Yetkili Kurumu kendi para birimiyle ödeme yaparak yükümlülüğünden kurtulur.

Madde 37
Anlaşmazlıkların Çözülmesi

(1) Akit Devletlerin yetkili makamları bu Anlaşmanın yorumlanmasında ve uygulanmasında ortaya çıkan her türlü anlaşmazlıkları görüşmeler yoluyla ortaklaşa çözümleneceklerdir.

(2) Eğer bir anlaşmazlık, bu maddenin birinci fıkrasında belirtildiği biçimde ve 6 ay içerisinde çözümlenemezse, Anlaşmanın temel prensipleri ve ruhuna uygun olarak çözümlenebilecek Akit Taraflarca oluşturulacak bir Ortak Komisyona götürülür. Akit Devletler bu Ortak Komisyonun oluşumu ve çalışma usulüne ilişkin kurallar ile üyelerini birlikte kararlaştıracaklardır.

V. BÖLÜM GEÇİCİ VE SON HÜKÜMLER

Madde 38 Geçici Hükümler

(1) Bu Anlaşma, yürürlüğe girmesinden önceki dönem için hiçbir yardım hakkı doğurmaz.

(2) Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce bir Akit Devletin mevzuatına göre geçen bir sigortalılık süresi, bu Anlaşma hükümlerine göre doğan hakların belirlenmesinde değerlendirilir.

(3) Bu maddenin birinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, bir sigorta olayı bu Anlaşma yürürlüğe girdiği tarihten önce meydana gelmiş olsa dahi, bu Anlaşmaya göre, bu olay nedeniyle bir hak doğar.

(4) Yalnız bu Anlaşma uyarınca ödenmesi gereken herhangi bir yardım, ilgilinin bu Anlaşma hükümlerine uygun olarak talepte bulunması halinde, önceden tasfiye edilen haklar, bir toptan ödemeye yer verilmiş olması kaydıyla, bu Anlaşmanın yürürlük tarihinden geçerli olarak ödenecektir.

(5) Bu maddenin 4 üncü fıkrasında sözü edilen talep bu Anlaşmanın yürürlük tarihinden itibaren iki yıl içinde yapılırsa, bu Anlaşmaya göre doğan haklar, Akit Devletlerin mevzuatlarındaki hakkın düşmesine veya zaman aşımına uğramasına ilişkin hükümleri ilgili hakkında uygulanmaksızın, o tarihten itibaren kazanılır. İki yıl geçtikten sonra yapılan taleplerde ise talep tarihi esas alınır.

Madde 39 Onay ve Yürürlük

Bu Anlaşma onaylanacak ve onay işlemini son olarak tamamlayan Akit Tarafın diplomatik kanaldan ileticeği bildirimünün alındığı ayı izleyen üçüncü ayın birinci gününde yürürlüğe girecektir.

Madde 40
Anlaşmanın Süresi ve Feshi

Bu Anlaşma süresiz olarak yürürlükte kalacaktır. Akit Devletlerden biri, diğer Akit Devlete en az altı ay önceden diplomatik yoldan yazılı bildirimde bulunmak suretiyle Anlaşmayı o yılın son günü itibarıyla feshedebilir.

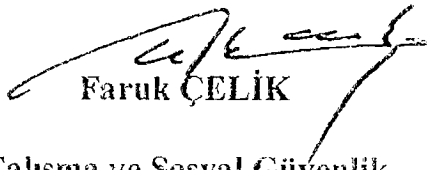
Madde 41
Kazanılmış Hakların Korunması

- (1) Bu Anlaşmanın feshi halinde, Anlaşma uyarınca kazanılmış olan haklar saklıdır.
- (2) Bu Anlaşmanın feshi halinde henüz karara bağlanmamış yardım hakları ile ilgili tüm işlemler, bu Anlaşma hükümlerine göre sonuçlandırılır.

Yukarıda yer alan hükümleri tasdiklen yetkili temsilciler işbu Anlaşmayı imzalamış ve mühürlemişlerdir.

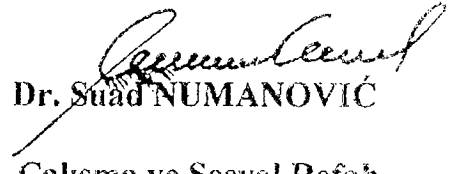
Bu Anlaşma, 15.3.2012 tarihinde Ankara'da, tüm metinler aynı derecede geçerli olmak üzere Türkçe, Karadağca ve İngilizce dillerinde ikişer orijinal nüsha olarak düzenlenmiştir. Yorum farklılıklarında İngilizce metin esas alınacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti
Adına

Faruk ÇELİK

Çalışma ve Sosyal Güvenlik
Bakanı

Karadağ
Adına

Dr. Suad NUMANOVIĆ

Çalışma ve Sosyal Refah
Bakanı

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE KARADAĞ
ARASINDAKİ
SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞMASININ
UYGULANMASINA İLİŞKİN
İDARİ ANLAŞMA

Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ arasında 15 Mart 2012 tarihinde Ankara'da imzalanan Sosyal Güvenlik Anlaşmasının (bundan sonra "Anlaşma" olarak anılacaktır) 29 uncu maddesi hükmüne istinaden, her iki Tarafın Yetkili Makamları Anlaşmanın uygulanmasına ilişkin aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır.

ASLİ GİBİDİR

Musa TOPUKSAK
Daire Başkanı

I. BÖLÜM
GENEL HÜKÜMLER

Madde 1
Tanımlar

Bu İdari Anlaşmanın amaçları bakımından, Anlaşmanın birinci maddesinde geçen terimler aynı anlama sahiptir.

Madde 2
İrtibat Kurumları ve Yetkili Kurumlar

(1) Anlaşmanın 29 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında sözlü edilen irtibat kurumları şunlardır:

Türkiye Cumhuriyeti bakımından:

a) Malullük, yaşlılık, ölüm, iş kazaları ve meslek hastalıkları ile genel sağlık sigortalarını kapsayan mevzuatla ilgili olarak:

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı -- ANKARA

b) İşsizlik Sigortasını kapsayan mevzuatla ilgili olarak:

Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü – ANKARA

Karadağ bakımından:

Anlaşmanın 2 nci maddesinde tanımlanan mevzuattan sorumlu olan ve irtibat kurumlarının görev alanına giren yetkilerini yetkili kurumlara transfer edebilen Bakanlıklar

(2) İrtibat kurumları, Anlaşma ile bu İdari Anlaşmanın uygulanması için kullanılacak olan formüllerleri ortaklaşa kararlaştırırlar.

(3) Yetkili kurumlar:

Türkiye Cumhuriyeti bakımından:

Yetkili kurumlar bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen irtibat kurumlarıyla aynıdır.

Karadağ bakımından:

1) Sağlık sigortasını kapsayan mevzuat için:

Karadağ Sağlık Sigorta Fonu;

ASLI GİBİDİR

Musa TOPUKSAL
Daire Başkanı

2) Yaşlılığı ve malullüğü kapsayan mevzuat için:

Karadağ Emeklilik ve Engellilik Sigorta Fonu;

3) İş kazası ve meslek hastalıklarını kapsayan mevzuat için:

Karadağ Emeklilik ve Engellilik Sigorta Fonu ve Karadağ Sağlık Sigorta Fonu;

4) Çocuk ve analık yardımlarını kapsayan mevzuat için:

Sosyal hizmetlerden sorumlu yetkili merkezler.

(4) Anlaşmanın ve bu İdari Anlaşmanın uygulanmasına yönelik olarak irtibat kurumları ve yetkili kurumlar, birbirlerinin yanı sıra yararlanıcılar, hak sahipleri ve bunların aile bireyleri ile temsilcileri arasında doğrudan irtibat kurabilirler ve karşılıklı idari yardım sağlarlar..

Madde 3 Yardımların Ödenmesi

Yetkili Kurumlar, Anlaşmanın 5 inci maddesinde belirtilen nakdi yardımları, Anlaşmanın 3 üncü maddesinde belirtilen şahıslara kendi mevzuatlarında öngörülen hükümlere göre doğrudan öder.

II. BÖLÜM UYGULANACAK MEVZUAT

Madde 4 Sigortalılık Belgelerinin Verilmesi

(1) Akit Devletin yetkili kurumu, Anlaşmanın 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası, 7 ncı maddesi, 8 inci maddesi, 9 uncu maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları ve 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının uygulanmasında, gönderen Akit Devletin mevzuatına tabi kalmaya devam edeceğini gösterir bir belgeyi ilgili kişiye verir.

(2) Düzenlenen belgenin bir örneği gönderilen Akit Devletin kurumuna verilir.

(3) İstisnai durumlarda, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen belge sigortalının, işverenin ya da istihdam edildiği veya serbest çalıştığı Akit Devlet kurumunun talebi üzerine daha sonra da düzenlenebilir.

ASLI GİBİDİR

Musa TOPUKSAR
Daire Başkanı

Madde 5
Geçici Görev Süresinin Uzatılması

(1) Anlaşmanın 7 nci maddesinde sözlü edilen geçici görev süresinin uzaması halinde, ilgilinin bağlı bulunduğu ülkenin yetkili makamı, kişinin geçici olarak ikamet ettiği, kabul eden ülkenin yetkili makamına iki nüsha olarak düzenlenecek formüllerini göndererek uzayan geçici görev süresinde de ilgili kişinin gönderen ülke mevzuatına tabi kalması için onay ister.

(2) İlgili kişinin bulunduğu ülkenin yetkili makamı, onayını formüler üzerinde belirterek bir nüshasını ilgili kişinin bağlı bulunduğu ülke yetkili makamına iade eder.

Madde 6
Tercih Hakkı

(1) Anlaşmanın 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında tanımlanan kimseler, Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce istihdam edilmiş iseler, tercih haklarını Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 ay içinde yapabilirler.

(2) İstihdam edildiği ülke mevzuatını tercih eden kimseler, bu ülke yetkili kurumunca kendisine verilen belgeyi çalıştığı ülkedeki kurumlara verir veya diplomatik misyon ya da konsolosluk aracılığı ile ulaştırır.

III. BÖLÜM
ÖZEL HÜKÜMLER

1. KISIM
HASTALIK VE ANALIK YARDIMLARI

Madde 7
Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

(1) Anlaşmanın 12 nci maddesinin uygulanmasında, sigortalı o anda ikamet ettiği ülkenin yetkili kurumlarına sigortalılık sürelerini gösterir bir belge ibraz eder.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen belge, sigortalının talebi üzerine, son olarak kayıtlı bulunduğu Akit Devlet kurumunca verilir.

ASLI GİBİDİR

Musa TOPUKSAK
Daire Başkanı

(3) Sigortalı, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen belgeyi ibraz edemez ise, yeni işyerinin bağlı bulunduğu Akit Devletin yetkili kurumu bu belgenin gönderilmesini diğer Akit Devletin kurumundan talep eder.

Madde 8

Diğer Akit Devlette Çalışma veya Bulunma Halinde Sağlık Yardımlarından Yararlanma

(1) Anlaşmanın 13 üncü maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları ile 15 inci maddesinin dördüncü fıkrasında sözlü edilen sigortalı kişiler ve bunların aile bireyleri, diğer Akit Devlette geçici olarak buldukları sırada sağlık yardımlarından faydalanabilmeleri için, Akit Devletin Yetkili Kurumu tarafından verilen ve sağlık yardımlarına müstahak olduklarını gösterir belgeyi diğer Akit Devletin kurumuna ibraz eder. Bu belgede yapılacak yardımların süresi de gösterilir.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen belgenin ibraz edilememesi durumunda, yetkili kurum, tıbbi hizmetleri sağlamış olan Kurumun talebi üzerine bunu daha sonra düzenleyebilir. Anlaşmanın 13 üncü maddesinin üçüncü fıkrası ile 15 inci maddesinin dördüncü fıkrasında sözlü edilen sigortalı kişiler için diğer tarafın yetkili kurumundan mevcut tıbbi belgeler de talep edilir.

(3) Anlaşmanın 13 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının uygulanmasında sigortalı ve aile bireyleri kendi ülkesine dönene kadar hastalık ve analık sigortaları yardımlarından yararlanmaya devam edebilmek için, yetkili kurum tarafından düzenlenmiş geçici olarak ikametgahın nakline müsaade edildiğini ve yardımların süresini gösteren bir belgeyi yeni bulunduğu yerdeki kuruma ibraz etmek zorundadır. Söz konusu belge elde olmayan nedenlerden dolayı önceden alınmamış ise, yetkili kurum tarafından sonradan verilebilir.

(4) Üçüncü fıkrada belirtilen sigortalının sağlık durumu önceden öngörülen sürenin ötesinde de yardımların devam ettirilmesini gerekli kıldığı takdirde sağlık yardımlarının süresi hekim raporu sonucunda ve yetkili kurum kararı ile uzatılır.

Madde 9

Sigortalının Aile Bireylerinin Sağlık Yardımları

(1) Anlaşmanın 14 üncü maddesine istinaden, sigortalının diğer Akit Devlette ikamet eden aile bireylerinin sağlık yardımlarından faydalanabilmeleri için, sigortalının istihdam edildiği ülkenin yetkili kurumunca düzenlenecek belge diğer Akit Devlet kurumuna gönderilir.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen belge, ikamet yerindeki Kuruma hakkın sona erdiğine ilişkin bilgilendirme yapılmaya kadar geçerlidir.

ASLI GİBİDİR

(3) Bu yardım hakkının sona ermesi halinde, yetkili kurum bu hususu bir belge ile aile bireylerinin ikamet ettiği Akit Devlet kurumuna bildirir. Bu durumda, bu yardımlardan faydalanma hakkı, ikamet edilen Akit Devlet yetkili kurumunca bildirinin alındığı tarihi takip eden 30 gün sonra sona erer.

(4) Sigortalı ve sigortalının aile bireyleri, özellikle sigortalının işini bırakması veya değiştirmesi, aile bireylerinin ikamet yerinin değişmesi ve ikamet edilen ülke mevzuatına göre aile bireylerinin sağlık yardımına hak kazanması gibi sağlık yardımlarından yararlanma hakkına tesir edecek her türlü değişiklikten yetkili kurumu haberdar eder.

Madde 10

Aylık Sahiplerinin Sağlık Yardımları

(1) Anlaşmanın 15 inci maddesinin ikinci fıkrasının uygulanmasında, aylık sahibi ile aile bireylerinin sağlık yardımlarından faydalanabilmeleri için Yetkili Kurum, ikamet edilen Akit Devletin Kurumuna bir belge gönderir.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen belge, ikamet yeri kurumuna hakkın sona erdiğine ilişkin bir bildiri yapılmadığı müddetçe geçerlidir.

(3) Yardım hakkının sona ermesi durumunda yetkili kurum bu durumu, ikamet edilen Akit Devlet kurumuna bir yazılı belge ile bildirir. Yardımlardan yararlanma hakkı, ikamet edilen Akit Devlet kurumunca bildirinin alındığı tarihten itibaren 30 gün sonra veya aylık sahibinin ölüm tarihinde sona erer.

Madde 11

Ortopedik Cihazlar, Protezler ve Bütüklük Masraf Gerektiren Sağlık Yardımları

(1) Bu Anlaşmanın ekinde yer alan ortopedik cihazların, protezlerin ve bütüklük masraf gerektiren diğer sağlık yardımlarının değerinin acil haller hariç Akit Devletin ulusal para birimi cinsinden 500 Avro'yu geçmesi durumunda yardımlar, yetkili kurumun onayı alındıktan sonra sağlanır. Diğer Akit Devletin Kurumu, yüksek maliyet onayı talebi ile birlikte tıbbi raporu da gönderir.

(2) Yetkili kurum, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen ve acil hallerde verilip tutarı 500 Avro'yu geçen hizmetler hakkında diğer Akit Devlet tarafından tıbbi belgelerle bilgilendirilir.

ASLI GİBİDİR

Musa TOPUKSAK
Daire Başkanı

Madde 12
Öngörülen Yöntemin Uygulanmaması Durumunda Gider İadesi

Bu İdari Anlaşmada öngörülen usule aykırı şekilde sağlık yardımı hakkını kullanmış olan kişi tarafından yapılan harcamalar, uyguladığı mevzuat çerçevesinde yetkili kurum tarafından karşılanır. Yetkili kurumun talebi üzerine, sağlık yardımının sağlandığı yerdeki kurum, diğer Yetkili Kuruma, söz konusu sağlık yardımı için geçerli fiyatları iki dilde düzenlenen belgelerle/ formlerle bildirir.

Madde 13
İş Göremezlik Ödenekleri

- (1) İş göremezlik ödenekleri yetkili kurumca doğrudan sigortalıya ödenir.
- (2) Hastane tedavisi durumunda, geçici ikamet edilen Akit Devletin kurumu diğer Akit Devletin yetkili kurumunu tamamlanan tedavi hakkında hastane tedavisine ilişkin raporlar göndermek suretiyle bilgilendirir.

Madde 14
Gider İadesi

- (1) Anlaşmanın 13, 14, 15, 16 ve 24 üncü maddelerine istinaden yapılan sağlık yardımları masrafları, Akit Devletlerin yetkili makamlarının başka bir ödeme şekli üzerinde anlaşmamış olmaları halinde fiili tutarlar üzerinden alacaklı kuruma ödenir.
- (2) Sağlık yardımı masraflarına ilişkin formler, 2 nüsha olarak 01 Ocak – 30 Haziran ve 01 Temmuz – 31 Aralık tarihleri arasındaki 6'şar aylık dönemler halinde listeye eklenir ve diğer Akit Devletin yetkili kurumuna gönderilir. Bu yetkili kurum dokümanları aldığı tarihten itibaren üç ay içerisinde toplam miktarın % 50'sini, kalan kısmı ise incelemelerini tamamladıktan sonra ve en geç 6 ay içerisinde öder.

2. KISIM
YAŞLILIK, MALULLÜK VE ÖLÜM

Madde 15
Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

Anlaşmanın 19 üncü maddesine istinaden, yardım hakkının doğması için, diğer Akit Devlette geçen sigortalılık sürelerine ihtiyaç duyulması halinde, o ülkenin yetkili kurumundan sigortalılık sürelerini gösterir formlerin gönderilmesi talep edilir.

ASLI GİBİDİR

Madde 16
Müracaatın Yapılması

(1) Yetkili kurumlar, hak kazanılan yardımlar, yardım miktarına ait herhangi bir talep ve buna ilişkin hususlar hakkında birbirlerine bilgi verirler. Bu bilgi alışverişi, iletilecek belgelerin asıllarının yerine geçen iki dilde düzenlenen belge/formüller ile sağlanır.

(2) Talebin verildiği yetkili kurum, uygulanan mevzuat kapsamında dikkate alınacak sigortalılık sürelerinin teyidi ile birlikte söz konusu talebi diğer Akit Devletin yetkili kurumuna iletir.

(3) Akit Devletlerin kurumları, sigortalı veya hak sahipleri ve aile bireyleri hakkında kendi mevzuatlarına göre aldıkları kararları birbirlerine bildirirler.

Madde 17
Yardımların Ödenmesi

(1) Yararlanıcılar ve hak sahipleri her yılın Nisan ayının sonuna kadar iki dilde düzenlenen yaşam belgelerini / formüllerini aylık ödeyen yetkili kuruma gönderirler. Mümkün olması halinde yetkili kurumlar, yararlanıcılar ve hak sahiplerinin hayatta olup olmadıklarına ilişkin bilgileri yazışma yoluyla ya da elektronik ortamda birbirlerine bildirirler.

(2) Yetkili kurumlar, diğer Akit Devlette ikamet eden yararlanıcıların ve hak sahiplerinin sayılarına ait istatistiki bilgileri, aylığın tırtı ve bir önceki yıla ait ödeme meblağları yazılmak suretiyle cari yılın Mart ayının sonunda birbirlerine gönderirler.

Madde 18
Bir Yıldan Az Sigortalılık Süreleri

Anlaşmanın 20 inci maddesinin ikinci fıkrasına istinaden hesaplanan aylığın tamamı yararlanıcıya ödenir.

3. KISIM
ÖLÜM YARDIMI

Madde 19
Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

Anlaşmanın 23 üncü maddesine istinaden, yardım hakkının doğması için, diğer Akit Devlette geçen sigortalılık sürelerine ihtiyaç duyulması halinde, **ölkelerin yetkili kurumundan sigortalılık sürelerini gösterir formüllerin gönderilmesi talep edilir.**

Musa TOPUKSAR
Daire Başkanı

4. KISIM
MESLEK HASTALIKLARI VE İŞ KAZALARI

Madde 20
Diğer Akit Devlette İkamet Etme veya Bulunma

- (1) Sigortalı, Anlaşmanın 24 üncü maddesine istinaden sağlık yardımlarından faydalanabilmek için ikamet ettiği veya bulunduğu ülkenin kurumuna, kurumca düzenlenmiş olan belgeyi ibraz eder.
- (2) Sigortalı bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen belgeyi ibraz edemez ise, bulunulan veya ikamet edilen ülkenin kurumu, yetkili kurumdan belgeyi talep eder.
- (3) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen belge, ikamet halinde, ikamet edilen ülkenin kurumuna belgenin iptal edildiğine dair bir bildirimde bulunulmadıkça geçerlidir.

Madde 21
Hastalığın Ağırlaşması

- (1) Anlaşmanın 26 ncı maddesinin uygulanması için, sigortalı yeni ikametgahın bulunduğu ülkenin yetkili kurumuna, söz konusu meslek hastalığı nedeniyle daha önce bağlanmış olan yardımlarla ilgili bilgileri verir. Bu kurum, lüzum görürse, konu ile ilgili her türlü açıklamaları, ilgiliye söz konusu yardımları yapmış olan yetkili kurumdan isteyebilir.
- (2) Sigortalı ikinci Akit Devlette hastalığın ağırlaşmasına sebep olabilecek bir işte çalışmamış ise, sigortalıya tebliğ olunan red kararının bir örneği birinci Akit Devletin yetkili kurumuna gönderilir.
- (3) Sigortalı, ikinci Akit Devlette hastalığın ağırlaşmasına sebep olabilecek bir işte çalışmış ise, ikinci tarafın yetkili kurumu ilgiliye ek olarak ödeyeceği yardımın tutarını, diğer Akit Devlet yetkili kurumuna bildirir. Bu ek yardım doğrudan ilgiliye ödenir.

Madde 22
Tıbbi Muayene

- (1) Yetkili kurumun talebi üzerine, ikamet edilen veya bulunulan ülkenin kurumu, ilgilinin tıbbi kontrolünü yaptırarak sonuçlarını en kısa sürede yetkili kuruma gönderir.
- (2) Tıbbi kontrollere ilişkin harcamalar, talep eden yetkili kurum tarafından ~~ödenir~~ **ASLI GİBİDİR** yapan kuruma geri ödenir.

Musa TOPUKSAK
Başkan

(3) Şayet tıbbi kontroller her iki ilke mevzuatlarının uygulanması için yapılıyorsa, kişinin ikamet veya bulunma yerindeki kurum tarafından yapılır. Masraflar bu kuruma aittir.

5. KISIM İŞSİZLİK YARDIMLARI

Madde 23 Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

(1) İşsizlik yardımından faydalanmak isteyen kimse, diğer Akit Devlette geçen sigortalılık süreleri ve işsizlik ödeneği aldığı süreleri gösterir belgeleri yetkili kuruma ibraz eder.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen belgelerin, sigortalı tarafından ibraz edilememesi halinde yetkili kurum, diğer Akit Devlet kurumundan söz konusu belgelerin tanzim edilerek gönderilmesini talep edebilir.

6. KISIM AİLE VE ÇOCUK YARDIMLARI

Madde 24 Sigortalılık Sürelerinin Birleştirilmesi

(1) Anlaşmanın 28 inci maddesine istinaden, yardımlara hak kazanmak için diğer Akit Devletteki sigortalılık süreleri gerekli ise, yardımlardan yararlanmak isteyen kişi yetkili kuruma, diğer Akit Devlet mevzuatına göre geçen sigortalılık sürelerini gösterir bir belge ibraz eder.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen belgelerin, sigortalı tarafından ibraz edilememesi halinde yetkili kurum, diğer Akit Devlet kurumundan yukarıda sözlü edilen belgenin gönderilmesini talep eder.

ASLI GİBİDİR

10.10.2019

Musa TORUKSAK

Daire Başkanı

Musa TORUKSAK
Daire Başkanı

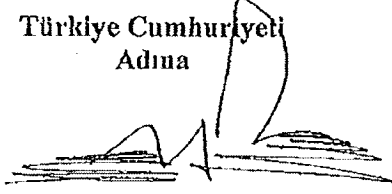
**IV. BÖLÜM
SON HÜKÜMLER**

**Madde 25
Yürürlük**

(1) Bu İdari Anlaşma, Anlaşma ile birlikte yürürlüğe girer ve Anlaşma yürürlükte olduğu sürece yürürlükte kalır.

(2) Bu İdari Anlaşma 18.05.2015 tarihinde Podgoritsa'da her üç metinde aynı derecede geçerli olmak üzere Türkçe, Karadağca ve İngilizce dillerinde ikişer orijinal nüsha olarak düzenlenmiş ve imzalanmıştır. Yorum farklılıklarında İngilizce metin esas alınacaktır.

**Türkiye Cumhuriyeti
Adına**

Ahmet ERDEM

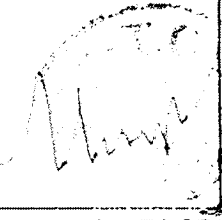
**Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
Müsteşarı**

**Karadağ
Adına**

Zorica KOVAČEVIĆ

**Çalışma ve Sosyal Refah
Bakanı**

ASLI GİBİDİR

**Musa TOPUKSAL
Daire Başkanı**

EK

**ORTOPEDİK CİHAZLAR, PROTEZLER VE BÜYÜK MASRAFLI
GEREKTİREN SAĞLIK YARDIMLARI**

- 1- Ortopedik cihazlar, protezler veya destek cihazları (takviyeli dokudan ortopedik korseler ile bütün munzam parçalar, aletler ve takımlar dahil)
- 2- Ortopedik ayakkabılar ve munzam ayakkabılar (ortopedik olmayanlar)
- 3- Çene ve yüz protezleri,
- 4- Göz protezleri, kontakt lensler,
- 5- İşitme cihazları,
- 6- Diş protezleri (sabit ve çıkarılabilir) ve ağız boşluğunu kapatıcı protezler,
- 7- Hasta araçları ve tekerlekli sandalyeler,
- 8- Yukarıda anılan ekipmanın yenilenmesi,
- 9- Termal tedaviler,
- 10- Bir nekahat evinde, bir prevantoryum veya bir sanatoryumda bakım ve hekim tedavisi,
- 11- Mesleki rehabilitasyon amaçlı eğitim tedbirleri veya işlevsel readaptasyon.

ASLI GİBİDİR

(Handwritten signature)

Musa TOPUKSAK
Daire Başkanı